

DE GESCHIEDENIS ACHTER EEN PIJPEKOP.

door J.v.d.Meulen.

Een regelmatig voorkomende vondst is een pijpekop met het opschrift HOME RULE (afb.1). De kop heeft een plomp uiterlijk en is gemaakt van grove klei. De wanddikte (4 mm) van de ketel is afwijkend van de meest gangbare dikte (max.2,5 mm) van eind 19de eeuwse pijpen. In de catalogi van Goedewaagen en van der Want komt deze pijp niet voor. Bij opgravingen in de storthopen van de firma van der Want zijn echter diverse exemplaren gevonden. Het hele voorkomen en de tekst op de ketel doet vermoeden dat dit produkt voor export is bestemd.

Op Engelse, laat Victoriaanse pijpen (1880-1890) komt de kreet HOME RULE (zelfbestuur) ook voor (afb.2). Tevens staat er op deze kop CANT'T EAT, wat een toespeling is op de heersende hongersnood in Ierland. Deze woorden zijn omgeven door een grote B, waardoor men het geheel ook kan lezen als: CAN'T BEAT HOME RULE.

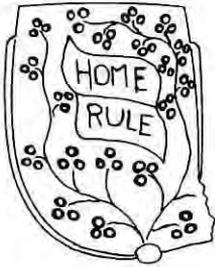
Ook de pijp met het opschrift REFORM (verbeteren, afschaffen) slaat op de slechte toestanden in Ierland (afb.3). Op de andere zijde van de ketel is een klaverblad (nationaal symbool) geklemd onder een riem. Dit symboliseert de onderworpenheid van Ierland aan Engeland.

Al deze opschriften hebben een historische betekenis. In Ierland was een beweging ontstaan, de Home Rule partij, die vocht voor zelfbestuur en afschaffing van het menonwaardige pachtstelsel. De leider van deze partij was Charles Stewart Parnell, bijgenaamd "de ongekroonde koning van Ierland"(afb.7). Toen een wetsontwerp, ingediend door Gladstone in 1880, die verbetering zou brengen in de situatie, door het Hoogerhuis werd verworpen, werden de Ieren zeer boos. Zij gingen over tot boycot-acties (genoemd naar kaptein Boycot, op wie dit voor het eerst werd toegepast). Nadat in 1893 twee wetsvoorstellen door het House of Commons werden goedgekeurd, taande de invloed van de Home Rule partij.

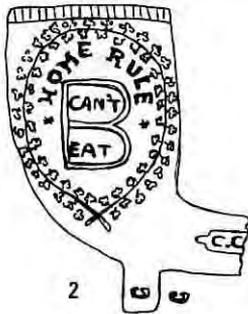
Opvallend is het aantal pijpen, waarop de wapens en/of symbolen van Ierland voorkomen (afb.4,5,6 en 8)

Herkomst van de afgebeelde pijpen:

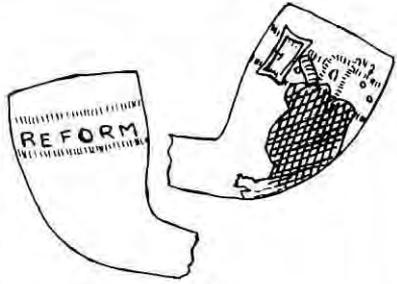
1. Maker onbekend, mogelijk de firma P.van der Want,Gz. Gouda.
2. Pijpmaker Charles Crop and Son, Londen (1856-1924)
British Archaeological Reports VI, blz.155, 1981
- 3,7 British Archaeological Reports VI, blz.155, 1981
- 4,5,6 British Archaeological Reports III, blz.213, 1980
8. Ierse harp, gemaakt door P.Goedewaagen & Zoon, Gouda.

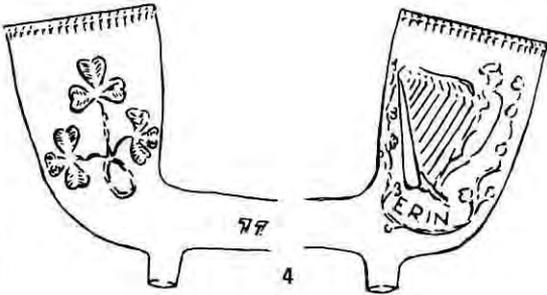
1

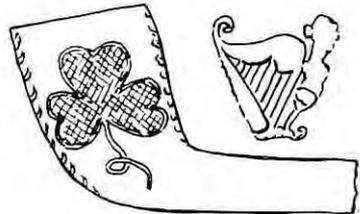
2

3

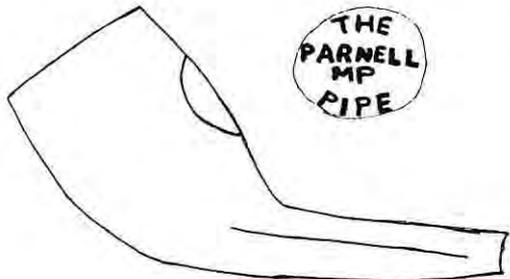
4

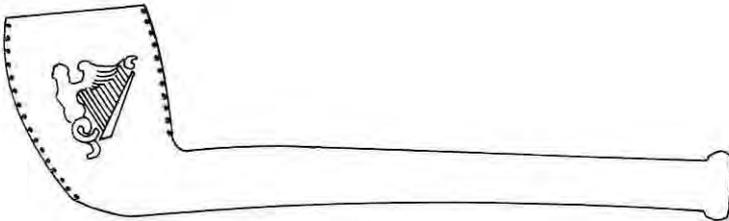
5

6

7

8

